

Samenwerken in en met de wijken en dorpen in gemeente Venlo

Een rapport van de uitkomsten van de buurtcafés en wijkenquête

Team Concernstaf
Venlo, februari 2019

Geerte Schmitz, Nicole Zwaan en Didi Claessens

Inhoudsopgave

<i>Inhoudsopgave</i>	3
1. Resultaten wijkenquête	4
2. Resultaten buurtcafés	6
2.1. Identiteit van de wijken, buurten en dorpen	6
2.1.1. Indeling van de wijken, buurten en dorpen	6
2.2. Communicatie vanuit gemeente Venlo	6
2.2.1. Telefonische bereikbaarheid van gemeente Venlo	6
2.2.2. Informatieverstrekking vanuit gemeente Venlo	7
2.2.3. Persoonlijk contact tussen gemeente Venlo en haar inwoners	7
2.3. Wederzijds vertrouwen tussen gemeente Venlo en haar inwoners	7
2.4. De inzet van handhaving en voor onderhoud van openbaar groen binnen gemeente Venlo kan beter	7
2.5. Samenwerking tussen inwoners	8
2.5.1. Een blik op wijk- en dorpsveleggen	8
2.6. Wensen en tips	8
<i>Bijlage A: Rapportage wijken en dorpen</i>	9

Dit rapport biedt inzicht in de resultaten en uitkomsten van de enquête en de buurtcafés. Deze dienen als input voor een plan over de manier van samenwerken tussen de gemeente en haar inwoners en is een opmaat naar de zogeheten ‘Samenlevingsagenda’s’ per wijk/buurt/dorp.

1. Resultaten wijkenquête

De gemeente Venlo heeft de komende jaren meer aandacht voor wijken en dorpen. Dat betekent dat de gemeente intensief aan de slag moet gaan om buurten en wijken zo goed mogelijk te ondersteunen. Maar op welke manier kunnen ze dat het beste doen? Om deze vraag te kunnen beantwoorden is er naast het organiseren van de buurtcafés in de wijken en dorpen van Venlo, ervoor gekozen om ook een vragenlijst uit te zetten. Alle huishoudens in Venlo hebben hiervoor een uitnodiging ontvangen. Een samenvatting van de uitkomsten van deze vragenlijst is in dit hoofdstuk toegevoegd. Zie voor het gehele rapport de bijlage “Rapportage wijken en dorpen”.

Alle huishoudens zijn door middel van een huis-aan-huis verspreide brief uitgenodigd om deel te nemen aan een online vragenlijst over hun wijk of dorp. In totaal zijn er 2475 compleet ingevulde vragenlijsten en 269 gedeeltelijk ingevulde vragenlijsten. De totale respons komt hiermee op 6%.

De uitkomsten zijn niet representatief voor alle doelgroepen binnen Venlo. Met name mensen met een niet-westerse migratieachtergrond en lager opgeleiden zijn ondervertegenwoordigd in dit onderzoek.

86% woont graag in zijn/haar wijk

Over het algemeen wonen Venlonaren graag in hun wijk of dorp. Ze voelen zich er veilig en betrokken bij hun buurt. Minder tevreden zijn ze over het schoonhouden van hun wijk en over de aandacht voor hun wijk vanuit de politiek. Wel zijn er grote verschillen per wijk. In Lomm en Arcen zijn de inwoners vaker positiever over hun wijk dan gemiddeld en in de wijken Klingerberg en Blerick-Noord het minst vaak positief. Hieronder zijn de hoogste en laagst scores wijken per stelling weergegeven.

stelling	positief	negatief
Ik woon graag in mijn wijk/dorp	Hout-Blerick/Boekend, Arcen	Blerick-Noord(Trade-Port), Klingerberg
Ik voel mij betrokken bij mijn wijk/dorp	Lomm, Arcen	Klingerberg
Ik voel me veilig in mijn wijk of dorp	Arcen	Blerick-Noord(Trade-Port), Klingerberg
Ik heb veel contact met buurtgenoten	Lomm	Klingerberg
Ik woon in een schone wijk/dorp	Lomm	Klingerberg
Ik woon in een groene wijk/dorp	't Ven, Lomm	Venlo-Centrum
Mijn wijk krijgt voldoende aandacht vanuit de politiek	Venlo-Centrum	Klingerberg

Twee vijfde ervaart contact met de gemeente als (zeer) prettig

Ongeveer twee op de vijf inwoners dat in de afgelopen 5 jaar contact heeft gehad met de gemeente heeft het contact als (zeer) prettig ervaren. Eenzelfde aandeel beoordeelde het contact als ‘neutraal’. Er zijn geen grote verschillen te vinden tussen de verschillende onderwerpen waarover men contact kan hebben met de gemeente.

Twee vijfde heeft afgelopen jaar contact gehad met wijk- of dorpsraad

Ongeveer drie kwart van de Venlonaren weet dat er een wijk- of dorpsraad actief is. Gemiddeld heeft twee vijfde in het afgelopen jaar wel eens contact gehad met deze raad. Gemiddeld geeft 58% aan dat ze het contact met de wijkraad als (zeer) prettig hebben ervaren en nog eens 36% beoordeelt het contact neutraal. Enkele wijken scoren wat minder goed. De wijk waar de mensen het contact het onprettigst ervaren is 't Ven, gevolgd door Blerick-Noord.

Bijna de helft vindt wijk- of dorpsraad de beste schaalgrootte om belang te behartigen

Gemiddeld is 47% van mening dat een wijk-of dorpsraad dat één wijk of dorp bevat het beste in staat is om de belangen van de bewoners te behartigen. Een kwart weet eigenlijk niet hoe hun belangen het best kunnen worden vertegenwoordigd. De uitkomsten zijn wel verschillend per wijk.

Ruim drie kwart vindt het belangrijk dat er iets als een wijk- of dorpsraad is de wijk

Mensen vinden het over het algemeen belangrijk dat er een wijk- of dorpsraad is in hun wijk. Echter heeft de helft van de mensen geen mening over of ze zich voldoende vertegenwoordigd voelen door hun wijk- of dorpsraad.

De helft van de inwoners geeft aan dat er wel eens iets wordt georganiseerd door buurtbewoners.

In Lomm geeft 79% aan dat er wel eens iets georganiseerd wordt in de buurt en in Klingerberg geldt dit aandeel slechts voor 31%. Als er iets wordt georganiseerd in de buurten van Venlo is dit meestal (64%) een buurtfeest, buurtbarbecue, burendag o.i.d.

Twee derde vindt dat inwoners meer invloed zouden moeten hebben op hun wijk

Over het algemeen vindt een meerderheid dat inwoners zelf moeten beslissen over wat er in hun buurt gebeurt en dat de gemeente dit zou moeten stimuleren. Ook zouden ze invloed willen hebben waaraan het geld wordt uitgegeven. Twee vijfde zou ook actief willen meedenken over de toekomst van de wijk.

Best passende thema bij huidige bestuur 'weet ik niet'

Een derde van de inwoners heeft 'weet ik niet, geen mening' geantwoord bij de vraag welke thema's ze het best vinden passen bij het huidige bestuur. Mensen die hier wel een mening over hadden gaven de thema's aan: veiligheid (29%), wijken en dorpen (29%) en financiën (28%).

Vier vijfde weet niet dat er wijkwethouders zijn

Er zijn nog maar weinig inwoners bekend met het gegeven dat elke wijk een wijkwethouder heeft. En als men hiervan wel op de hoogte is, weet een groot deel niet welke wethouder van hun wijk is.

2. Resultaten buurtcafés

In alle wijken van gemeente Venlo zijn buurtcafés georganiseerd. In totaal hebben 528 inwoners deel genomen aan de buurtcafés, dit is 0,5% van alle inwoners van gemeente Venlo. Gemiddeld waren 26 inwoners per buurtcafé aanwezig. De resultaten zijn niet representatief voor het antwoord van alle inwoners van gemeente Venlo. De resultaten bieden daarom vooral een nadere duiding van de uitkomsten uit de enquête.

Belangrijke vragen die tijdens deze buurtcafés zijn gesteld zijn:

- Waar loopt de grens van uw wijk?
- Hoe wordt er samengewerkt?
- Wat is de identiteit van de buurt?
- Hoe ziet de samenwerking met de gemeente er in de toekomst uit?
- En wat kunnen we de komende jaren van elkaar verwachten?

De antwoorden op deze vragen zijn geanalyseerd en weergegeven in dit hoofdstuk.

2.1. Identiteit van de wijken, buurten en dorpen

In alle buurtcafés is gevraagd naar wat volgens de deelnemers de identiteit van de wijk of buurt is. In een ruime meerderheid van de buurtcafés is aangegeven dat de inwoners het prettig wonen vinden in hun wijk of buurt. Als positieve elementen worden bijvoorbeeld veel groen en mooie woningen genoemd. Dit is vooral genoemd in wijken zoals Vossener, Hout Blerick en Groenveld. Inwoners van Genooi geven zelfs aan trots te zijn op hun wijk. Wijken zoals Noordkern, Belfeld en Groenveld kunnen volgens de deelnemers daarentegen ook getypeerd worden door verloedering, waaronder het Manresapark (Groenveld).

2.1.1. Indeling van de wijken, buurten en dorpen

Tijdens de buurtcafés is ook gesproken over de indeling van de wijken en buurten. Voornamelijk in de dorpskernen, zoals Arcen en Lomm, gaven de deelnemers aan dat de grenzen van het dorp helder zijn. In sommige buurten gaat de voorkeur ernaar uit dat de buurt opgesplitst wordt. Zo is in de buurt Molenbossen feitelijk sprake van 3 wijken: Molenbossen, Annakamp en Zonneveld. Hiervan is ook sprake in de Noordkern, inwoners die dichtbij Op de Heide wonen (Holtmuhle) vinden dat hun buurt beter bij Op de Heide past. In Venlo Noord geven inwoners aan dat Venlo Noord eigenlijk uit 3 buurten bestaat: Genooi, Heilig Hart Parochie (Schildersbuurt) en Meeuwbeemd. Ook is in een aantal wijken geen duidelijke conclusie over de indeling. Hiervan is sprake in de buurt Blerick Centrum en inwoners gaven tijdens het buurtcafé in de Windmeule aan dat ze niet goed weten waar ze bij horen.

2.2. Communicatie vanuit gemeente Venlo

Uit de wijkenenquête blijkt dat 84% van de respondenten het contact met de gemeente Venlo als neutraal tot zeer prettig ervaart. Daarentegen kwam in vrijwel ieder buurtcafé naar voren dat de communicatie door de gemeente als onvoldoende en soms zelfs slecht wordt ervaren. Hier zijn verschillende verklaringen voor mogelijk. Het kan zijn dat meer actieve inwoners naar de buurtcafés zijn gekomen en dat zij het contact met de gemeente als minder prettig ervaren. Daarnaast is het mogelijk dat mensen die het contact met de gemeente als prettig ervaren minder geneigd zijn dit te vermelden tijdens een buurtcafé. Het is ook aannemelijk dat de communicatie vanuit de gemeente waarover tijdens de buurtcafés gesproken is voor inwoners een ander begrip is dan het contact met de gemeente waar in de enquête naar gevraagd is.

2.2.1. Telefonische bereikbaarheid van gemeente Venlo

Deelnemers van de buurtcafés geven aan dat de gemeente moeilijk bereikbaar is, er is een lange telefonische wachtrij.

Bovendien weten inwoners vaak niet waar ze naar toe moeten en wie ze moeten benaderen voor vragen, zo blijkt uit de buurtcafés. Als het uiteindelijk lukt om met de juiste persoon in contact te komen, dan horen ze vervolgens veelal niks meer. Ook noemen de inwoners vaak dat ze van 'het kastje naar de muur' gestuurd worden, waardoor het lang duurt voordat ze antwoord krijgen.

Een aantal deelnemers uit de buurtcafés vroegen om een zogenoemde netwerkkaart, dat overzicht biedt in met wie, wanneer en hoe gecommuniceerd kan worden. Dit zorgt ervoor dat inwoners gelijk terecht komen bij de juiste persoon. Deze 'kaart' zou op de site van de gemeente geplaatst moeten worden en ook in fysieke vorm aangeboden moeten worden. Feitelijk zou het een combinatie van een zogeheten 'smoelenboek' en een telefoonboek kunnen zijn.

2.2.2. Informatieverstrekking vanuit gemeente Venlo

Wat betreft de communicatie geven de deelnemers bovendien aan dat de informatieverstrekking naar inwoners slecht is. Men voelt zich regelmatig overvallen door ontwikkelingen die in het dorp of in de directe omgeving plaatsvinden. In een aantal buurtcafés komt ook ter sprake dat inwoners het lastig vinden om informatie te vinden over hun wijk en over wat er te doen is in de wijk.

In meerdere buurtcafés is bovendien genoemd dat de gemeente Venlo meer terugkoppeling zou mogen geven. Ze missen evaluaties en daarbij de mogelijkheid om feedback te geven op wat uitgevoerd wordt binnen de gemeente.

2.2.3. Persoonlijk contact tussen gemeente Venlo en haar inwoners

Deelnemers van de buurtcafés hebben aangegeven dat ze het persoonlijk contact met de medewerkers van de gemeente missen. In een meerderheid van de wijken wordt daarom gepleit voor een aanspreekpunt of -persoon in de wijk waar men terecht kan voor vragen of problemen, als een van de oplossingen voor een betere samenwerking. Dit aanspreekpunt zal gaan zorgen voor meer 'face to face' en laagdrempelig contact. Ook is het de bedoeling dat via dit aanspreekpunt korte lijnen ontstaan met de gemeente Venlo. Herhaaldelijk is genoemd dat er behoefte is aan deze korte lijnen met medewerkers die ook zeggenschap hebben binnen de gemeente. Inwoners hebben daarnaast behoefte aan kanalen om buurtbewoners te informeren en informatie te vinden over wat er in de buurt georganiseerd wordt

Tijdens de buurtcafés zijn ook positieve punten over het contact met de gemeente naar voren gebracht. Voornamelijk de samenwerking met de stadsdeelmanagers en de wijkoverleggen worden als positief ervaren. Datzelfde geldt voor het werk van de dorpsoverleggen en inwonersnetwerken. Enkele actieve inwoners in Blerick Zuid geven aan dat zij zeer tevreden zijn over de samenwerking met de gemeente, dit wordt onder andere veroorzaakt door de betrokkenheid van de medewerkers.

2.3. Wederzijds vertrouwen tussen gemeente Venlo en haar inwoners

Een ander belangrijk onderwerp tijdens de buurtcafés was het gevoel dat inwoners zich onvoldoende gewaardeerd en serieus genomen voelen. Ze geven aan dat de betrokkenheid er wel is, maar dat deze door de gemeente niet wordt gezien en erkent. Initiatieven vanuit de inwoners, zoals de organisatie van een burendag of het opruimen van zwerfvuil, krijgen onvoldoende waardering.

Ook komt het vaak voor dat beloofde zaken niet worden uitgevoerd. In een aantal buurten veronderstelde men dat de hoge wisseling van medewerkers een oorzaak is voor het feit dat afspraken niet worden nagekomen.

Door de deelnemers van de buurtcafés wordt de oproep gedaan om als gemeente het vertrouwen in de inwoners te herstellen. Dit kan volgens hen door ze serieus te nemen. Heb een open houding naar inwoners en de initiatieven die binnen gemeente Venlo bestaan. Als inwoners voelen dat de betrokkenheid gewaardeerd wordt zal deze volgens hen vergroten en het gemeenschapsgevoel versterken.

2.4. De inzet van handhaving en voor onderhoud van openbaar groen binnen gemeente Venlo kan beter

Handhaving, en voornamelijk het tekort schieten hiervan, komt veelvuldig terug tijdens de buurtcafés. Er zou meer gehandhaafd worden op de verkeersveiligheid, parkeren, jeugdoverlast, vervuiling en drugsoverlast. "We zien ze nooit", is daarbij een veel gehoorde opmerking. Bovendien is het onderhoud aan het openbaar groen volgens deelnemers aan de buurtcafés gebrekkig. Dit is voornamelijk aangegeven tijdens de buurtcafés in Belfeld, Stalberg, Molenbossen en Vossener.

Onvrede over handhaving en het onderhoud van het openbaar groen komen zowel uit de wijkenquête als uit de buurtcafés naar boven.

2.5. Samenwerking tussen inwoners

Wat betreft de onderlinge samenwerking komen gemengde resultaten uit de buurtcafés. Voornamelijk in dorpen zoals Arcen, Velden en Lomm wordt gesproken over een nauwe samenwerking tussen inwoners. In deze dorpen is het makkelijk om contact te maken, zijn veel vrijwilligers actief en worden activiteiten zo op elkaar afgestemd dat de opkomst hoog is. Dit in tegenstelling tot wijken zoals Smeliënkamp en Stalberg waar inwoners aangeven dat ze moeilijk contact kunnen maken met buurtgenoten en er een gebrek is aan samenwerking in de wijk. In de wijken Molenbossen en Vossener wordt zelfs gesproken over het volstrekt ontbreken van sociale cohesie.

2.5.1. Een blik op wijk- en dorpsoverleggen

Zowel uit de wijkenquête als de buurtcafés komt naar voren dat de wijk- of dorpsoverleggen van belang zijn voor een wijk. Het is echter lastig om nieuwe mensen te vinden die hieraan deel willen nemen.

In meerdere buurtcafés wordt het belang van de wijkoverleggen en dorpsoverleggen uitgesproken. Het levert verbinding op. Tegelijkertijd voelen weinig inwoners zich vertegenwoordigd door deze overleg organen. Het is bovendien lastig om nieuwe mensen te vinden die zich hierbij willen aansluiten of die activiteiten willen organiseren voor de wijk. Voornamelijk jonge gezinnen en allochtone inwoners zouden weinig actief zijn in hun wijk. Doordat het aantal mensen dat meerdere rollen pakt bij verenigingen en besturen klein is, is dit erg kwetsbaar.

2.6. Wensen en tips

In een aantal wijken worden nog specifieke tips gegeven voor de gemeente:

- Het dorppontwikkelpun is een goed instrument. Behoudt dit en leer van hoe gemeente Peel en Maas hiermee omgaat, werd in Groenveld, Boekend Belfeld en Lomm genoemd.
- Een aantal inwoners geeft aan dat ze het gevoel hebben dat Arcen, Lomm en Velden worden achtergesteld vergeleken met het stadsdeel Venlo, ze irriteren zich daardoor aan de discussie over de verdeling van financiële middelen over de wijken.
- Zorg voor meer samenspraak bij grote ingrepen in de wijk, voornamelijk in Genooi en Boekend kwam dit ter sprake.
- Deelnemers van het buurtcafé in de Noordkern gaven als tip mee om het rapport 'Een handreiking naar inwoners' dat opgesteld is naar aanleiding van het wijkbezoek aan de Noordkern, een onderdeel te laten zijn van de samenlevingsagenda.

Bijlage: Rapportage wijken en dorpen